

Conservadorismes

Hi ha un conservadorisme polític que podem considerar patrimoni tradicional de la dreta. Que sacralitza l'ordre i la seva pròpia preeminència. Resistent a l'experiment i a la novetat. És el conservadorisme de l'amo que vol continuar manant i es creu amb el dret imprescriptible de fer-ho. Però també trobem automatismes conservadors en moltes altres tradicions polítiques, incloses les d'esquerres. De fet, aquests altres conservadorismes són la mesura més eloqüent del pes i la profunditat del predomini dels primers. Sobre això hi ha curioses complexitats al voltant de qüestions estranyament transversals i compartides. Els símptomes de mutació en l'organització del poder, per exemple, fan aflorar aquells conservadorismes indistintament, com per art de màgia. A Catalunya, ara mateix, el procés sobiranista –i el nou mapa polític resultant– és el factor que està provocant aquesta mena d'apoteosi dels conservadorismes. Els que per posar en dubte tot el relatiu al nou estat s'arreglen amb els defensors del vell.

Hi ha persones i formacions, també entre les que es consideren d'esquerres, que senten un impuls automàtic de rebuig davant de qualsevol senyal de canvi que afecti el poder de l'Estat. No poden evitar-ho. Qualsevol indicatiu és interpretat immediatament com una amenaça; rarament com una oportunitat. Qualsevol alteració o modificació que no hagi estat iniciativa seva, o no sigui a benefici propi, és interpretada com un perill. Es malfien de qualsevol política que

comporti alguna mena de risc autèntic o que els forci a repensar-ho tot. Davant les acusacions d'inacció, atribueixen l'escassa confiança en la construcció d'un futur millor a una experiència i a una intel·ligència polítiques superiors. A un seu sentit de la realitat característic, més agut, embolcallat de retòrica colorista sobre com podria ser de diferent tot plegat, però que, de fet, accepta aquella realitat tal com es presenta.

Acumulen tants clàssics del pensament humanista o revolucionari que dubten que la realitat pugui ser transformada sense que ells –i el seu bagatge– hi estiguin al capdavant. I, al capdavant, la seva pròpia prudència natural els estalvia sempre de posar-s'hi. La seva coartada és que no tenen mai la força per canviar-ho tot en la línia de les seves premonicions. I han d'esperar que les condicions si-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

guin algun dia més favorables (¿encara més?). Consideren d'èxit ben improbable les iniciatives dels altres; potser fins i tot sospitoses de lligams amb alguna conspiració per fer-nos retrocedir (¿retrocedir més?). Per això, encara que el seu discurs acreditat parli de capgirar les coses, l'adaptació a les circumstàncies els sol semblar preferible a la temeritat de voler-les transformar.

Els posicionaments i declaracions d'alguns dirigents d'UDC i d'ICV davant del full de ruta inicial pactat per Mas i Junqueras mostren clarament les vacil·lacions i les rèmores que arrossegueuen els seus respectius conservadorismes, d'arrel cristiana o marxista reciclada. Entossudits a defensar el pacte que l'Estat ja ha dit que no vol.

A finals dels franquisme i immediatament després, nuclis d'esquerres

que s'havien mogut en la clandestinitat van posar en acció una pràctica política "possibilista" consistent a introduir-se en les institucions i administracions. Es tractava de guanyar-hi presència i influència, d'obtenir informació i experiència, d'ocupar llocs, de conèixer el funcionament i els procediments interns. Es tractava de ser dins i estar a punt per no haver d'aprendre-ho tot i començar des de zero quan arribés el moment del relleu polític. D'aquella manera de procedir se'n va dir *entrisme* i va permetre la formació de molts quadres destacats de la Transició.

Alguns dels hereus polítics d'aquell *entrisme*, tan arriscat, no troben ara prou confortable el marc d'un full de ruta que es proposa fer efectiva la sobirania catalana, regenerar la democràcia i endegar els canvis socials urgents tan llargament reivindicats. La companyia de la gent mobilitzada de l'estelada els incomoda d'allò més, i prefereixen confiar la redempció democràtica i l'oportunitat del progrés a l'estat espanyol en el qual, el seus antecessors es van voler infiltrar. Potser va ser aquell Estat –i la seva "unitat de destí"–, paradoxalment, qui va saber instal·lar-se en la tradició política d'aquells revoltosos com un virus, com una referència ineradicable que ara es manifesta. ¿És un cas de síndrome d'Estocolm? La seva posició abans del setembre ho indicarà. ¿Volen vèncer la màquina d'estat de les oligarquies, o només reformar-la per mantenir-la? ¿Participaran, humilment, al costat del poble, en el procés d'emancipació català, o ja són massa conservadors per fer-ho?

Davant del full de ruta, alguns dirigents d'UDC i d'ICV estan entossudits a defensar el pacte que l'Estat ja ha dit que no vol

Els hereus de l'entrisme de la Transició, ¿volen vèncer la màquina d'estat de les oligarquies, o només reformar-la i mantenir-la?